

IR VĖL VIETNAMAS

ATGYJA PRIEŠ RINKIMUS UŽMIRSTA TEMA

Prieš rinkimus galima buvo konstatuoti, kad Vietnamo tema jau nebuvo linksniuojama eilinių piliečių politiniuose apskaičiavimuose. Šiaip ar taip JAV užsiangažavimas pietryčių Azijoje buvo pradėtas mažinti ir ginčytis buvo galima tik apie to proceso eigą spartą, bet ne principą. Būklė drastiškai pasikeitė Padėkos dienos savaitėje. JAV bandė išvaduoti dalį karo belaisvių ir nors visa operacija buvo labai kruopščiai paruošta bei pravešta, ji nedavė norėtų rezultatų. Užpultoje stovykloje jau nebuvo belaisvių. Jei toji operacija būtų pasisekusi, ji būtų pakėlusius amerikiečių ūpą ir vien dėlto ją vertėjo išbandyti. Mat, kaip čia jau daug kartų sakėme, Vietnamo karas bus nulemtas ne Azijos džiunglėse, bet Washingtono rūmuose. Bet kadangi sprendimą ten galų gale paveiks rinkimų nuotaikos, tų nuotaikų pakreipimas vienon ar kiton pusėn yra labai reikšmingas dalykas.

Klausiant proto, reikia sutikti su W.W. Rostowo, buvusio prezidento Johnsono patarėjo, išvedžiojimai paskutiniame (gruodžio mėn.) Reader's Digest Nr., kad nuo amerikiečių pasitraukimo iš pietryčių Azijos būdo priklausos visos Azijos ateitis. Jei amerikiečiai viską metę iš ten galvotrukiais pasitrauktų, kaip to reikalauja, ieškodami populiarumo, visa eilė politikų kaip E. Kennedy ir kiti, pasėkos JAV būtų labai nemaloningos ne tik Azijoje bet ir Europoje. Bet to eilinis rinkikas negali ir nenori apsvaistyti, jo ūpą daugiau paveikti gali kokie nepaprasti žygliai, kaip grąžinimas Padėkos dienai keliolika belaisvių.

Tas žygis užtemdė kitą, daug didesnės reikšmės, karinį ėjimą — smarkų šiaurinio Vietnamo bombardavimą. Mat, prezidentas Johnsonas sustabdė šiaurinio Vietnamo bombardavimą ne visai už dyką. JAV — bėms buvo duota suprasti, kad jei šiaurinio Vietnamo bombardavimas būtų sustabdytas, komunistai ne tik pradės derybas Paryžiuje, bet taip pat nesiųs savo karių į pietinį Vietnamą per demilitarizuotą zoną, neapšaudys savo raketom civilų gyventojų apgyventų vietovių ir leis savo teritoriją sekėti neginkluotiems lėktuvams.

Savaime aišku, kad komunistai visą laiką bendro ieškoti įrodymo, kad jiems nereikia laikytis to neformalaus susitarimo. Už tat amerikiečiams lygiai taip pat

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

svarbu į kiekvieną to susitarimo nesilaikymą reaguoti. Už tat lapkričio 13 d. komunistams numušus neginkluotą žvalgybos lėktuvą, amerikiečiai atsakė smarkiu bombardavimu. Kartu praveistas belaisvių išvadavimo bandymo žygis, buvo daugiau mažiau priemonė amerikiečių vi suomenei palankiau nutiekti.

Bombardavimas buvo reikalingas įrodymui, kad amerikiečiai ir ateityje neatsisakys tos priemonės, jei to reikalaus karo aplinkybės. Toreikalavo ir vadinama karo 'vietnamizacija'. To proceso eiga leis ateinančiais metais amerikiečių kariuomenę atpa-

laiduoti nuo pėstininkų kautynių, jie tačiau turės aprūpinti Pietų Vietnamo kariuomenę ir ją paremti savo aviacija ir laivynu ilgėsi laiką, nes tų ginklo rūšių kariuomenės paruošimas užtrunka ilgus metus. Pagaliau tai bus ir priemonė laikyti tam tikroje priklausomybėje ir pietinio Vietnamo vyriausybę bei kariuomenę.

Vietnamizacijai palankiai vykstant, amerikiečių kariuomenė būtų sutelkta į 4 didesnes stovyklas — 'enclaves' kuriose būtų sutelkta ilgesniam laikui pasisiekian tieji 250.000 amerikiečių, jų tarpe tik 2 kautynių divizijos, kiti būtų sutelkti pagelbiniuose tiekimo ir aviacijos daliniuose. Toks yra, atrodo, Nixono adminis-

BOSTONO LIETUVIAI INŽINIERIAI

ALIAS SKYRIAUS 21 M. SUKAKTIS

Žemės plotai, teritorija, kurioje gyvena Bostono lietuviai inžinieriai, aprėpia gal net šimtą kvadratinį mylių. Jei norėtum juos per vieną dieną aplankyti — reikėtų helikopterio ar mažo lėktuvo, nes, net ir greitai automobilį varydamas, vargu suspėtum jų visų namų šilimą pasiekti.

Beveik visi lietuviai architektai ir inžinieriai, atvykę Amerikon prieš 20-21 metus, gyvena So. Bostone. Dabar šiame, ypač gamtiniu apreminimu gražiame, priemiestyje jų terasi tik vieną kitą. Mūsų statytojai, mechanikai, elektrikai, chemikai, fizikai ir kt. jų kolegos gyvena išsibarstę vadinamam Didžiajame Bostone, to miesto nutolusiuose pakraščiuose — pietuose ir šiaurėje, rytuose ir vakaruose, o norint būti nors truputį inžinieriais tiksliai, ir tų pagrindinių krypčių tarpuose, net gretimose valstijose.

STASYS SANTVARAS

Štai nors keli taškai, kur visai netikėtai, net ir negalvodamas, kad čia gyvenama lietuvių, galėtum sutikti beveik visuo met malonų ir simpatingą žmogų — vieną ar kitą lietuvių inžinierių: Bedford (ne Mass., o N.H.), Saugus, Somerville, Belmont, Dedham, Milton, W. Roxbury, Westwood, Canton, Brocton, Providence, R.I. (du Bostono kaimyniniai miestai), Dorchester, Braintree, Quincy ir kt. Tik žvilgtelk žemėlapiu, pamatuokit atstumus, ir pamatysit tų žemės plotų išpūdingą erdvę. Vadinasi, lietuviai inžinieriai "apgulė" Bostoną iš visų pusių, vargu tas didmiestis begalės iš čia kur nors toliau pabėgti...

Toks išsibarrstymas, tokia nutolusi kaimynystė, atrodo, turėtų žmones išskirti, turėtų būti jų profesinio ir socialinio bendravimo papūlės,

gal net paskendimas tege: ir nešaltuose, bet, vis dėlto, svetimuose vandenyse. Automobilai ir kitos modernaus gyvenimo susisiekimo priemonės, kai visi keliai ir greitkeliai beveik ištisom parom yra pilni kažkur skubančių motorizuotų žmonių, gana dažnu atveju nukertančių pakelės žibintus, griunančių kelio užtvartas, atsitrenkiančių į medžius ir namus, užmušinėjančių tuo pačiu greičiu važiuojančius, jų nėra labai didelė pramoga, veikiau tai įtemptų nervų darbas.

Tačiau, nepaisant minimo išsibarrstymo, nepaisant ir tų nelinksmų susisiekimo sąlygų, Bostono lietuviai inžinieriai yra tvirtas, vieningas, tiesiog plieninis mūsų bendruomenės vienetą. Ne vienu atveju tenka išgirsti ir įsitikinti, kad jie yra stiprūs, išprusę, palankiai vertinami, net branginami specialistai savo darbovietėse, nestokoją energijos, pasiruošimo, sugebėjimų ir kūrybinių polėkių savarankiškai dirbti, net savas inžinerines įstaigas steigti ir jas išlaikyti (vadinasi, ir kitiems duoti darbo), kai konkurencinis momentas jų niekur, niekuomet ir niekam nebuvo gailėstinas.

ALIAS Bostono skyrius savo narių tarpe turi 23 Amerikos įstaigų registruotus inžinierius, keletą stambių firmų dalininkų, keletą savarankiškai dirbančių, atseit, nesitenkinančių mažmenom, bet, nors ir ne be užkliuvimų, vis besistiebiančių į savo profesijos aukštumas. Iš tikro, išsilaikom darbovietėse, išsilaikoma ir savarankiškam darbe, kai

Taip atrodo New Yorke išeinančio milijoninio tiražo laikraščio Daily News gruodžio 1 d. pirmasis puslapis.

tracijos planas, jo laikytusi ir eventuali demokratų administracija, nes nepaisant visos rinkimų demagogijos, to reikalauja JAV interesai.

JAV senatoriaus William B. Saxbe pareiškimas

I am both concerned and distressed over the events which took place recently in the waters off Martha's Vineyard, Mass. Specifically, I want to know precisely what happened in connection with the Lithuanian crew member who reportedly sought political asylum aboard a U.S. ship. It seems that official reports about the incident are at some variance with each other. Therefore, I am today asking the U.S. State Department to make public a full and chronological report on the events as they transpired. I know I am not alone in making this request. But it is important that the authorities involved know of the wide interest this incident has caused -- not only in the Halls of Congress, but among a wide variety of Americans. I want some answers.

William B. Saxbe
U.S. Senator - Ohio

BOSTONE DEMONSTRACIJOS TĘSIAMOS

Visi lietuviai rašykite trumpus laiškus ar telegramas Amerikos prezidentui, Transportacijos sekretoriui, Secretary of State, savo senatoriams ir kongresmanams, reikalaujant, kad admiralas W. B. Ellis, krantų apsaugos kapitonas Brown ir laivo kapitonas Eustis, kurie atidavė rusams jūrininkaradištą, kuris jau buvo Amerikos laive ir Amerikos teritorijoje, ir net leido taip žiauriai sumušti, kad jie būtų pašalinti iš pareigų ir perduoti teisui už žmonių teisių deklaracijos sulaužymą ir leidimą jų akiuaidoje mušti ir kankinti žmogų, o taip pat išduoti mirčiai.

sugebama rimtai, švariai ir kūrybiškai dirbti. Pagrindinė Bostono lietuvių inžinierių stiprybė, žinoma, yra jų profesija. Egoistiškai žmogaus gyvenimo vertybes žiūrint, kai kam tos stiprybės ir galėtų pakakti, kai kam jos ir užtenka. Tačiau tik ne Bostono lietuviams technologams. Štai, šių metų (1970) duomenys rodo, kad net 32% Bostono lie-

Bostone yra susitvėręs "Žmogaus teisėms ginti komitetas" angliskai "Citizens Concerned for Human Rights" tuo vardu yra atidaryta einamoji sąskaita National Shawmut Bank, Boston. Sąskaitos Nr. 045-873-2. Aukos reikalingos tos bylos vedimui. Aukos siųsti nurodytam bankui ir nurodyta sąskaita.

Coast Guard įstaiga Bostone, kur yra admiralas Ellis ofisas, bus piketuojama tol, kol jis bus pašalintas iš pareigų.

Ši šeštadienį, gruodžio 5 d. 1:30 val. po pietų ten vėl vyks demonstracija. Amerikos televizija ir spauda atėjo šiuo reikalu į pagalbą. Bostono visos televizijos stotys pakartotinai rodo tas buvusias praėjusią šeštadienį demonstracijas, o laikraščiai jau antra savaitė rašo apie šį reikalą. Kas svarbiausia, kad šiam reikalui Bostone vadovauja jauni žmonės, daugumoje studentai. Jie įtraukia ir amerikiečius. Tai labai svarbu. Bostone tuo reikalu galima skambinti telefonu 843-2864 ten patars kur siųsti laiškus ir telegramas. (r)

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Bostono skyriaus valdyba. Stovi iš kairės: inž. J. Balčiūnas -- išdininkas, inž. E. Manomaitis -- pirmininkas ir inž. J. Štuopis -- sekretorius.

BOSTONO LIETUVIAI INŽINIERIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

tuvių inžinierių yra įsijungę į šio kampo mūsų visuomeninę ir kultūrinę veiklą. Savaiame suprantama, minimi 32% visuomeninį bei kultūrinį darbą dirbančių inžinierių nėra pastovūs -- būna metų, kada tie procentai smuktelėja žemyn, būna metų, kada jie efektingai pašoka į aukštį.

Kad viršutinė pastraipa nebūtų tik abstraktas, čia jungiamas anaipol neišsamus ir netobulas informacijų pluoštas: Bostono lietuvių inžinierių rasi bedirbančių mūsų politiniuose viksnuose, Bendruomenė, LKMA, Lietuvių Fonde, Balfe, neatsisakančių ir eilės kitokių visuomeninių pareigų. Man, šio "metraščio" rašytojui, širdį džiugina ypačiai tai, kad mūsų inžinieriai su regimu ryžtu ir kantrumu jungiasi ir į Bostono lietuvių kultūrinę veikimą. Jie, ir Kultūros klubo ir Kultūrinių subatvakarių pirmininkai, iš lietuvių šalies beveik tik jie vieni baltų koncertų rengėjai, nuolatiniai valdybų ir komitetų pirmininkai bei nariai, kai tik šioj Atlanto pakrantėj yra rengiamas koks nors didesnis ir reikšmingesnis mūsų kultūrinis pasirodymas. Vadinasi, jie yra ne tik savo profesijos lauko žmonės, užsidarę ribotam rate, bet ir visuomenininkai, ir kultūrininkai, savo darbais įrodantys, kad žmogus nėra gyvas tik duonos rieke, storai užtepta sviestu. Kokios jėgos verčia žmogų kibtį į tuos savanoriškus darbus? Be abejonės, tik gilus tautinis susipratimas, gyva ir patriotizmu šviečianti širdis.

Reikšmingi ir iš toliau matomi darbai savaiame neatsiranda, jie nedygsta, kaip niekeno nesėjami ir nesodinami grybai. Reikia nemenkų atskiroms asmenims ar atskiroms visuomenės sambūriopastangų, kad žemėn įminti pėsakai būtų ryškesni ir gilesni. Ir Bostono lietuvių inžinieriai ne iš karto pasiekė tą aukštumą, iš kurios jie dabar apžvelgia plačius barus. Kai 1949 m. gegužės 20 d. buvo suorganizuotas LISU (Lietuvių Inžinierių S-gos Užsieny) skyrius, tai jį sudarė tik šeši steigėjai, visi Vytauto Didžiojo Universiteto auklėtiniai, jau spėję specialybės žinias pagilinti Vokietijoje, visi dipl. inžinieriai: Romualdas Budreika, Kristupas Daugirdas, Jurgis Gimbutas, Eugenijus Manys, Vytautas Ščesnulevičius (Česnulis) ir Jonas Vasiliauskas (Vasys). Pirmininku buvo išrinktas dipl. inž. Vyt. Česnulis, sekretorium ir išdininku dr. J. Gimbutas. Truputį žemaitiškaiariant, taip tatau ir gimė pirmasis PLIAS skyrius Amerikoje! Po pusmečio to skyriaus narių sąrašė jau buvo dvylika inžinierių (ilgainiui įsijungę į skyriaus veiklą ir kai kurie amerikiečiai lietuviai inžinieriai, gyvenę Bostone), o, dar pusmečiui pralinkus, jau buvo

dvi dešimtys narių. Kai 1951 m. pradžioje New Yorke buvo įsteigta ALIAS -- Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-ga, ton sąjungon tučiuojau įsijungė ir jos vardu pradėjo vadintis ir Bostono skyrius.

Du kartus Bostone įvyko ALIAS suvažiavimai: 1954 ir 1965 m., Tada ir ALIAS centro valdybos buvo išrinktos iš Bostone gyvenančių inžinierių tarpo: jos pirmininkai buvo dipl. inžinieriai Bronius Galinis ir Juozas Dačys. (Jo vadovaujama valdyba organizavo ALIAS suvažiavimą Bostone). Suvažiavimu dienom ALTS-gos Bostono sk. namuose buvo surengtos lietuvių inžinierių ir architektų darbų parodos, kurias apilankė gausūs būriai šio miesto lietuvių. 1954-1956 m., kai pirmininku buvo dipl. inž. Br. Galinis, ALIAS, kaip atskira profesinė inžinierių ir architektų organizacija, buvo inkorporuota Massachusetts valstijoje. To inkorporavimo rėmuose ALIAS ir iki šiol tvarko savo veiklą.

Nuo 1949 m., t.y., 21-nerių metų laikotarpį, ALIAS Bostono sk. pirmininkai buvo šie inžinieriai: Vyt. Česnulis, Jonas Mikalauskas, Vyt. Izbičkas, J. Dačys, E. Manys, J. Gimbutas, R. Budreika, Step. Malėnas, V. Adomavičius, Zigmąs Gavelis, Br. Galinis, J. Stašaitis, Vikt. Kubilius, J. Vasys, Kęstutis Devenis (jo vadovaujama valdyba organio zavo 1965 m. ALIAS suvažiavimą Bostone), Romas Veitas, J. Mikalauskas, Česl. Mickūnas, Juozas Rasy ir dabartinis pirm. Eug. Manomaitis, kuris skyriui vadovauja su sekretorium Jurgiu Štuopiu ir ižd. Jurgiu Balčiūnu.

Bostono ALIAS džiaugiasi prieaugliu, džiaugiasi jaunom pajėgom, bet drauge liūdi tų savo buv. narių, kurie jau išėjo Amžinybėn. Šio skyriaus mirusieji inžinieriai: Borisas Valys, Tomas Okunis, Vl. Adomavičius, Vl. Sirutavičius

(buv. sk. garbės narys), Kazys Kriščiukaitis, Feliksas Giedrys.

1970 m. Bostono ALIAS skyrius turi 52 narius. Organizacijos vieneto proporcijos tarpu beveik tobulos, beveik klasikinės -- 26 vyresniosios kartos inžinieriai ir 26 jaunesniosios, kurie aukšt. technologijos mokslus baigė JAV universitetuose. Ne kuri nors tendencija, o gyvenimo tikrovė, sakalais praskrenda metai, aiškiai byloja, kad ir Bostone jau visai netoli jaunųjų inžinierių veikimo metai.

Be abejonės, įdomus, spalvingas, daug pasakantis ir to skyriaus inžinierių specialybių pa veiklas: 1. skyriaus garbės narys -- prof. Ignas Končius, larchitektas, 22 statybininkai, 2 hydraulikai, 9 mechanikai, 9 elektrikai, 2 chemikai, 2 fizikai, 2 inžinierijos administratoriai, 1 geodezijos inžinierius. Trys iš jų turi doktoratus -- Ph.D., 25 dipl. inžinierių laipsnius (kas, berods, prilygsta masterio ar magistro laipsniui), kiti turi bakalauratus ar šiemis artimus mokslo laipsnius, trys sk. nariai šiuo metu jau yra pasitraukę pensijon.

Gal nereikėtų ir sakyti (nes tai savaiame suprantama), bet tegu duotasai vaizdas būna nors vienu kitu brūkšneliu paryškintas: Bostono ALIAS skyrius, sutelkęs į savo gretas toki būrį technologijos specialistų, yra tikrai stipri intelektualinė pajėga, ne vienu atveju padedan ti įveikti ir gana sunkiai sprendžiamas mūsų tautinio bei visuomeninio gyvenimo problemas.

Bostono ALIAS skyrius, neseniai paminėjęs savo gyvavimo 21 metų sukaktį, gali pasidžiaugti dosnumu, anaipol ne šykštumu. Per tą laiką lietuvių veiklos reikalamis jis yra sudėjęs 25.861 dol. ir 62 centus aukų.

Tačiau tai tik vadinama pagrindinė aukų suma, nesgi Bostono lietuvių inžinieriai pinigine aukom remia ir ki-

tus mūsų bendrinius rūpesčius, kaip Balfo šalpos darbai, Kultūros Fondas, jie aukoja ir grįnai vietinio pobūdžio reikalams, kaip savašv. Petro parapija, Lituanistinė mokykla, kultūriniai sambūriai, jaunimo organizacijos bei jų vasarinės stovyklos ir kt. Ir tai tik pinigines aukos, neįskaitant į jas su gaisito laiko visuomenės darbams, už kuriuos, kaip žinom, ne tik inžinieriai, bet niekas jokio atlyginimo negaunam.

Kad nekiltų koks nors įtarimas, kad nekiltų ir pagundos prasižioti, jog vistiek sau skiriame baisesiai daug, o "Dievui duodam mažai" (žinome gi, kad nūdieninio pasaulio žmonių jokie skaičiai neįaudina ir negraudina, ypačiai turtingoj Amerikoje), nors valandėlei atsigrižkim į pastarųjų dešimtmečių savo buvimo sąlygas, kurios juk nebuvo daug švelnesnės ir mūsų vadinamiems profesionalams. Bostono lietuvių inžinieriai minėtas aukas -- savo visuomeninius darbus ir pinigų -- sudėjo 21 metų laikotarpį, t.y., tuo metu, kai jų absoliučiai daugumai reikėjo svečio šalį išsikurti, pramokėti svetimos kalbos, kurią ne visi mokėjo, įtempti jėgas, kad savo profesiniame darbe nesmuktum, o nors keliom pakopom aukštyn pakiltum, kada reikėjo darbuose įsitvirtinti, vaikus į mokslus išleisti, eilę kitų netikėtųjų ir sunkumų įveikti. Man regis, pažvelgus į šią antrąją pinigų pusę, mes turim neabejoti ną pagrindą Bostono ALIAS skyriumi bei jo veikla ir pasigirti, ir pasidžiaugti, ir pasidžiaugti.

Rašinio pradžioje paminėti žemės plotai, kuriuose yra išskūrę Bostono lietuvių inžinieriai, žinoma, nedaro išpūdžio, kad jų tarpe galėtų klestėti savitarpinis bendravimas, kolegiški bei socialiniai ryšiai. O tačiau jų susitikimai yra pastovūs, socialinis bendravimas gyvas, darnus, glaudus, vieningas.

Bostono ALIAS sk. valdybos nelaužo poros dešimtmečių tradicijos -- kas antras mėnuo jos šaukia narių susirinkimus, įvykstančius vienoj ar kitoj kolegų pastogėj. Čia jau galima ir nustebti -- juos pastoviai lanko 3/5 sk. narių. Susirinkimų programas sudaro dvi daly: a) paskaita, diskusijos paskaitos tema, profesiniai ir organizaciniai pokalbiai, bendriniai liet. tautos reikalai, b) vaisės, kur turi progos savo vaišingumu savo išmone ir skoniui pasireikšti ponios inžinierienės. Paskaitų tematiką dominuoja technologiniai dalykai, pasižymi aktualumu, įvairumu, plačia dalykų apimtimi. Bet Bostono lietuvių inžinieriai nesisalina ir humanitarų -- porą kartų man pačiam teko garbė skelbti dalyką žodį jų susirinkimuose, dr. Girnius skaitė paskaitą apie tautinę kartų įtampą, į susirinkimus buvo kviečiami ir kiti Bostono liet. kultūrininkai, jaunasis inž.

Algis Lapšys skaitė savo lyriką, skyriaus narys inž. Z. Gavelis parengė savo kolegoms jaunę vieną grožinės literatūros montažą. Taigi, kaip regim, Bostono ALIAS skyriaus narių socialinis bendravimas nėra padrikas. Dabartinis skyriaus pirm. dipl. inž. Eug. Manomaitis teisingai pastebėjo: "Mūsų tarpe klesti solidarūs ir nuoširdūs lietuviškas bendradarbiavimas, kurio, deja, dažnai trūksta mūsų bendruomenėje".

Š.m. spalio 17 d. vakare, Quincy Sheraton Motor Inn patalpose, dabartinė sk. valdyba surengė šaunų balių skyriaus veiklos 21 metų sukaktiesi apvainikuoti. Pirm. Eug. Manomaitis šiltu ir jaukiu žodžiu pasveikino viešnius ir svečius, akcentavo ALIAS Bostono sk. brandos amžių, visų žvilgsnius nukreipė į ateities uždavinius, kiek vėleliau visas viešnius papuošė orchidėjom iš Havajų. Rūpestingai parinktom frazėm, nestokojančiom sąmojaus, su dariusiom jauką vakaro nuotaiką, pokylio programai vadovavo inž. Česl. Mickūnas. Meninę dalytiko inžinierių žmonos -- solistės Violeta Balčiūnienė ir Stasė Daugėlienė, abi su išjautimu padainuodamos poris solinius kūrinius ir porą duetų. Solistėms akompanavo p. Daugėlaitė ir sk. narys dr. Vytenis M. Vasyliūnas. Sukaktuvių vainikas buvo

gražus, jis švietė tikrai malonia ir pakilia nuotaka.

Tėviškės Žiburiai (1970 m. Nr. 24) savo vedamąjį paskyrė lietuviams gydytojams ir inžinieriams. Jį paskaitęs išitikinau, kad ir aš, dar ydamas savo reportažiuko apibendrinimą, vargu be pajėgčiau išmintingesnių minčių parankioti, todėl rašini baigiu citata, pasiskolinta iš Tėviškės Žiburių: "Inžinierių ir gydytojų sambūriai turėtų atkreipti savo akis į lietuvių, dar tebestudijuojančius universitetuose, kvieisti juos į savo sueigas, užmegzti kontaktą, teikti pagalbą, jei reikia. Jei taip kairur daro kanadiečių ir amerikiečių organizacijos, juo labiau dera pasukti šia linkme lietuvių profesinėms organizacijoms. Kas jaunas patenka į lietuvių sambūrį, jame ir pasiilieka, jei randa bent šokią tokią atramą. Sulaukę vyresnio amžiaus ir prasimušę savo jėgomis sunkiai beateina į lietuvių gretas arba ir visai neateina, motyvuodami "Man lietuvių nieko nedavė". Taigi, profesinės mūsų organizacijos turi būti židiniu, sugebančiu teikti jaunuosius".

Kaip aukščiau duoti skaičiai rodo, Bostono ALIAS skyrius eina tuo nuoširdžiai sveikintinu keliu.

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

Licensed by VNESHPOSYLTORG

Gera pažįstama firma, kuri, per daugelį metų skubiai ir tiksliai patarnauja savo skaitlingą klientūrą, siunčiant

DOVANAS-SIUNTINIUS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ IR T. T.

GAVĖJAS NIEKO NEMOKA.

TUKSTANČIAI KLIENTŲ PATENKINTI.

VISI SIUNTINIAI APDRAUSTI.

GARANTUOTAS SKUBUS IR TIKSLUS PRISTATYMAS.

Visuose mūsų skyriuose rasite didelį kiekį įvairių aukštos kokybės prekių prieinamomis kainomis.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
affiliated with PODAROGIFTS, INC.

priima užsakymus DOVANŲ PAŽYMĖJIMAMS,

-- šaldytuvams, televizijų aparatams, radijo transistoriams, magnetofonams (tape records) ir daug kitiems dalykams, taip pat BUTAMS savo giminėms ir draugams gyvenantiems Lietuvoje ir Sovietų Sąjungoje.

Informacijų ir nemokamų katalogų prašykite mūsų vyriausioje įstaigoje ir visuose mūsų skyriuose.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION

45 WEST 45th STREET, NEW YORK, N. Y. 10036
Tel. (212) 245-7905

S K Y R I A I:

New York, N. Y. 10003, 39 Second Avenue	Tel.: 254-5456
New York, N.Y., 10011, 135 W. 14 St.	CH 3-2583
Brooklyn, N. Y. 11207, 2947 Fullton St.	647-6576
Brooklyn, N. Y. 11211, 370 Union Avenue	384-4952
Boston, Mass. 02118, 271 Shawmut Avenue	542-1767
Boston, Mass. 02127, 389 West Broadway	268-0068
Buffalo, N. Y. 14206, 332 Fillmore Avenue	856-2674
Chicago, Ill. 60622, 2222 West Chicago Avenue	278-6966
Chicago, Ill. 60608, 3333 S. Halsted Street	925-2737
Cleveland, Ohio 44134, 5879 State Road	884-1728
Irvington, N. J. 07111, 762 Springfield Avenue	372-4685
Irvington, N. J. 07111, 1082 Springfield Ave.	374-6446
Grand Rapids, Mich. 49504, 636-38 Bridge St. N.W.	458-2256
Hamtramck, Mich. 48212, 11333 Jos. Campau Ave.	365-5255
Hartford, Conn. 06114, Franklin Avenue	246-9274
Lakewood, N. J. 08701, 241 Fourth St.	363-8569
Los Angeles, Calif. 90022, 960 S. Atlantic Blvd.	261-2994
New Haven, Conn. 06519, 509 Congress Avenue	562-1446
Newark, N. J. 07106, 698 Sanford Ave.	373-8783
Passaic, N. J. 07055, 176 Market Street	472-6387
Patterson, N. J. 07505, 99 Main Street	274-6400
Philadelphia, Pa. 19122, 1214 N. 5th Street	763-4818
Pittsburgh, Pa. 15203, 1307 E. Carson Street	481-2750
San Francisco, Calif. 94115, 2076 Sutter Street	346-1571
Waterbury, Conn. 06708, 905 Bank Street	756-6766
Worcester, Mass. 01610, 169 Millbury Street	798-2868
Youngstown, Ohio 44503, 309 W. Federal Street	743-0440

ALIAS Bostono skyriaus sukaktuvinio balius meninės programos vykdytojai: solistės Violeta Balčiūnienė ir Stasė Daugėlienė ir prie pianino dr. V.M. Vasyliūnas. Daugėlos nuotrauka

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TREČIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METU \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIORA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAUS PRASANT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI IŠREISKIA REDAKCIJOS NUOMONĘ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

PREMIJOS NEPASKIRUS

Dosnaus Dirvos novelės konkurso mecenato Simo Kašelio premija 1970 metų konkurse liko nepaskirta. Jury komisija, kuri šiais metais buvo sukviesta Los Angeles mieste, sudaryta iš mielai sutikusių tam reikalui talkinti buv. Lietuvių Dienų redaktorės Ritos Bureikienės, žurnalisto Česlovo Gedgaudo ir rašytojo Jurgio Gliados, atidžiai ir ilgesiai laiką nagrinėjo konkursui atsiųstas novelės.

Dirvos novelės konkurso premija nėra tik bėdos premija, kurią privačiu skirti geriausiai iš atsiųstųjų novelių. Premijuotasis kūrinys turi pranašiau išsiskirti iš aplinkos. Jis turi iesti ar bent tvirtai remtis literatūros pasauliu. Tokio neatradimo atvejį numatė ir premijavimo sąlygos: tarp atsiųstųjų novelių premijuotinos neatradus, premija nukeliama sekančiam konkursui.

Tad premijavimo sąlygose nėra aplinkybės, kuri jury komisija įpareigoja skirti būtiną, "bėdos" premiją vienai iš konkursui pateiktų novelių. "Bėdos premijos" principas, bendrai, didžiai kenktų konkursui. Literatūrinės vertybės būtų išduotos, laureato orumas būtų niveliuotas, o per tai ir premijuotojo kūrinio vardas nustotų savo specifiskojo iškilumo.

Be abejo, dalyvavę varžovai gali turėti tam tikrą kartumo prieskonį, kaip visad turi nelaimėję atpildyti varžovai. Bet gi, einant į tokias komplikotas varžybas, visad tenka nešti ir tam tikrą rizikos dalį, kuri glūdi prielaidoje, kad galima ir nelaimėti premijos. Premijos nepaskyrimo atvejis turi užaliarmuoti autorius, kad literatūrinis konkursas reikalauja maksimumo pastangų ir darbo.

Jau anksčiau kitų leidinių buvę konkursai rodo, kad jury komisijų reiklumas ima atbusti

mūsų konkursuose. Vienur nebuvo paskirta pirmoji premija, kitame konkurse visai nebuvo laureatų. Nenuostabu, kad ir Dirvos novelės konkurso jury komisija visų pirma sekė, kad premijuotas kūrinys nebūtų šuoliu atgal, lyginant jau su premijuotaisiais šiam konkurse ankstesniais kūriniais.

Todėl sekančių metų konkursui linkime būsimiems varžovams paskirti savo talentus, išradingumą ir norą turinti mūsų literatūrą.

NUTARIMAS

Dirvos novelės jury komisija, susirinkusi š. m. lapkričio 21 d. galutinio posėdžio, nesuradus galimu skirti premijos šiais metais pateiktiems konkursui rašiniams.

Jeigu redakcija manytų spausdinti kuri iš jų, komisijos nuomonetektų pasvarstyti S. Baltijos, R. Ramunės, A.R. Miglos bei Gailės novelės.

Akivaizdoje šio nutarimo, komisija paprašė Dirvos įgalotinio p. J. Jurekūno grąžinti visų autorių neatplėštus vokišius tiesiai Dirvos redakcijai.

Komisijos nariai:
Rita Bureikienė,
Jurgis Gliada, Česlovas Gedgaudas.

**LIETUVOS KANKINIŲ
PAMINKLAS** šv. Petro Bazilikoje, Romoje kalbės pasauliui ilgus amžius.

Aukodami šiam paminklui palikime ateičiai jo kūrėjų tarpe savo ir savųjų vardus.

Laiko liko nedaug, ši progą niekad nepasikartos.

Aukus siųskite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701 W. 68 St., Chicago, Ill. 60629.

VIRŠUJE: Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimo, įvykusio Chicagoje lapkričio 14 d., dalyviai. V. Noreikos nuotrauka

ANTIBENDRUOMENIŠKUMO BENDRUOMENININKŲ BEIEŠKANT (I)

DR. ANTANAS BUTKUS

JAV Lietuvių Bendruomenės šeštosios tarybos rinkimų progą V. Vaitiekūnas šių metų vasarą Drauge rašė: "Kai 1946-49 metais VLIKas svarstė ir redagavo Lietuvių Chartą ir lietuvių bendruomenės organizacijos pagrindus, niekam neatėjo mintis, kad kuriame nors lietuvių gyvenamame krašte atsirastų balsų prieš LB organizaciją". Tiesa, pripažįsta V.V., kad bendruomenės organizacijos pradininkuose, kurių tarpe, kaip VLIKo narys, buvo ir V. Vaitiekūnas, buvo skirtingų balsų, dėl tos organizacijos centrinių organų demokratinių rinkimų būdo. Tačiau apskritai bent VLIKe ir jo aplinkoje, teigia V.V., buvo visiškasis vieningumas, kad mūsų išieivijos tautinė gyvybė privalo atsiremti į išieivijos bendruomenės organizaciją. VLIKo nariams jau ir tuomet buvo aišku, kad tokia bendruomenės organizacija prievartinės valdžios priemonių neturės, bet nuoširdžiai ir giliai tuomet buvo tikėta tautinio solidarumo galia ir "Bendruomeninės organizacijos moraliniu svoriu". Šioje V.V. straips-

nio vietoje darosi trupučių neaiškumų, ką jis laiko "demokratinės organizacijos moraliniu svoriu": 1. mažumos paklusimą daugumos valiai, 2. daugumos norą ir pažadą respektuoti mažumos teises, ar 3. neturint "valdžios galios" -- neįmanomos bet kokios direktyvos, o tik susitarimas (trečioji galimybė, žinoma, jau ne tiek iš moralinio, kiek iš pragmatinio taško).

"Kas tą syk bendruomenės organizacijos pagrindų autoriams neatėjo į galvą", toliau rašo V.V., "tai faktas, kad bendruomenės organizacijos idėja nesutaps su JAV lietuvių vadovaujamųjų žmonių savotiškai suprastais JAV lietuvių organizaciniais interesais. Iš to savotiško JAV lietuvių organizacinių interesų supratimo ir kilo nepasitikėjimas JAV bendruomenės organizacija, iš to įtarimas ir priekabės".

Ar su tuo V. Vaitiekūno teigimu galima sutikti, ar ne -- sunku pasakyti, nes šis teigimas yra paremtas "savotiškai suprastais organizaciniais interesais". Gi šios sąvokos prasmės

autorius, deja, nepaaiškina. "Savotiškai" ir visiems vienodai autorių suprasti, greičiausiai yra neįmanoma. Ypatin-gai sunku susivokti, ką jis norėjo pasakyti šiuo sudėtingu ir komplikotu klausimu, būtent -- Lietuvių organizacijų ir LB santykiavimas JAV-se. Dar ir šiandien šis klausimas nėra tinkamai išnarijotas, tad ką kalbėti apie šios kompleksinės problemos tinkamą supratimą LB JAV-se kūrimo metu.

Šiandien tačiau yra sunku patikėti, kad vien dėl "savotiško" lietuvių organizacinių reikalų supratimo kultūros nepasitikėjimas ir įtarimas LB-nei. Juoba ir dėl to, kad po dvidešimt metų veiklos ir pačiam šio straipsnio autoriui ir vienam iš bendruomeninės organizacijos pradininkų, kilo įtarimas dėl pačios LB-nės veiklos JAV-se, nes jis pats neseniai kreipėsi į LB Garbės Teismą šiam savo įtarimui paaiškinimo sprendimo...

V.V. teigia, kad 1958 metais LB antrosios tarybos rinkimuose antibendruomeniškumas jau buvo įgavęs aktyvaus boikoto ir neigimo apraiškų, atvirai įtaigojant JAV lietuvių, kad bendruomenės organizacija nereikalinga, netinkama, nepajėgi, partiška ir kitokių negerovių apsėsta. Tiesa, autorius vėliau priduria, kad bendruomenės demokratinėje organizacijoje tam tikra įtampa tarp besireiškiančių susigrupavimų ar tarp atskirų iškiliųjų bendruomenės organizacijos veikėjų yra natūrali ir suprantama. Be tokios visuomeninės įtampos, teigia V.V., bendruomenės organi-

zijoje prasidėtų kūrybinis sustingimas ir bendruomeninės veiklos nuosmūkis.

Toliau šiame straipsnyje V.V. nagrinėja sąlygas, privedusias į griebtis Garbės Teismui skundo: "Apgailėstaujant tenka pripažinti, kad ryšium su šių metų bendruomenės šeštosios tarybos rinkimais tas bendruomenės pagrindų pagrindas (tautinis solidarumas ir savanoriškas susiklausymas) pačių kai kurių bendruomenės organizacijos veikėjų yra neapdairiai atakuotas. Kartais dėl to pirošosi išvada, kad per kažkokią nesupratimą, tie bendruomenės veikėjai net yra tapę antibendruomeniškumo bendruomenininkais."

Tokių reiškinių, mūsų supratimu, yra pasitaikę ne vien tik penktosios tarybos kadencijoje, bet nuo pat LB įsikūrimo JAV-se ir tai ne vien tik iš "savotiškai" lietuvių organizacinius reikalus supratusių veikėjų, bet taip pat ir iš kai kurių "antibendruomeniškumo bendruomenininkų" pusės. Apie juos pakalbėsime sekančiuose Dirvos puslapiuose.

• LITHUANIA 700 YEARS. Redagavo dr. A. Gerutis. Anglų kalboje. 476 psl. didelio formato. Išleido Lietuvos Nepriklausomybės Fondas. Kaina \$12.00.

JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybos Prezidiumas. Sėdi iš kairės: dr. A. Razma, pirm. V. Kamantas, V. Kleiza, Stov: dr. Ed. Lenkauskas ir dr. St. Matas. A. Gulbinsko nuotrauka

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKAS

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2188-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

VLIKO SEIMO RŪPESČIAI (2)

Vliko organizacinės sąrangos ir jos pagrindų pakeitimai tremtyje (ne Lietuvoje) chronologine tvarka taip atrodo:

1) 1945 m. balandžio 8 d. (Wurzburg) Vliko sudėtinį priimtą Okininkų partiją, norint į darbą įjungti labai naudingą ir kvalifikuotą asmenį Vaclovą Sidzikauską ir Okininkų Sąjungą, kad katalikiškojo ir laicistinio blokų pusiausvyra (partinės aritmetikos santykis) nepasikeistų;

2) 1945 m. liepos 3 d. (Wurzburg) išplėstas Vliko prerogatyvas į visas (išskyrus teismo) suverenines valdžios funkcijas, priešingai Lietuvoje sutartims ir 1944 m. vasario 16 d. deklaracijoje paskelbtiems principams;

3) 1946 m. vasario mėn. (Pfullingene) išmesta Nacionalistų partija;

4) 1952 m. rugpjūčio 2 d. (Pfullingene) paštraukė Lietuvių frontas;

5) 1954 m. rugsėjo 22 d. (Pfullingene) priimtas Mažosios Lietuvos rezistencinis sąjūdis;

6) 1955 m. (Pfullingene) paštraukė Lietuvių tautinis sąjūdis ir Laisvės kovotojų sąjungą;

7) 1957 m. New Yorke priimtas Rytų Lietuvos rezistencinis sąjūdis;

8) 1963 m. New Yorke priimtas Lietuvos atgimimo sąjūdis;

9) 1964 m. gegužės 22- spalio 3 d. New Yorke susiaurintos Vliko prerogatyvos iš "Lietuvos valstybės suvereninės valdžios reiškoje" ("Lietuvos laisvės kovos vieningą vadovybę laisvajame pasaulyje" ir įjungtos šios grupės: Lietuvių tautinis sąjūdis, Laisvės kovotojų sąjunga, Lietuvių rezistencinė santarvė, Lietuvių fronto bičiuliai ir Lietuvių krikščionių darbininkų sąjunga.

Šia faktai aiškiai parodo, kad Vlikas jau devynis kartus yra keitęs arba savo organizacinę sąrangą, arba jos pagrindus, arba abejus, kai tik buvo reikalingas prisitaikyti prie naujų gyvenimo ir politinio darbo sąlygų. Išplėsdamas ar susiaurindamas savo prerogatyvas ir ypač išmainydamas 1938 m. konstituciją į 1922 m. konstituciją, jis neabejoja mai pakeitė savo organizacinės sąrangos pagrindus, sutartis Lietuvoje. Priimdamas Mažosios Lietuvos ir Rytų Lietuvos sąjūdžius, jis įvedė naują, t.y. teritorinį, principą į savo organizacinės sąrangos pagrindus, nes Lietuvoje buvo sutarta, kad

P. KRIAUNYS

tik politinės grupės ir okupacijoje įsisteigę kovos sąjūdžiai sudarys Vyriausiąjį Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, bet ne teritorinio pobūdžio organizaciją. Pusę dešimtmečio Pfullingene kovojo Vliko pagrindų neileičiamybės apologetai prieš teritorinį principą, bet į pagaliau pripažino ir Mažosios Lietuvos rezistencinį sąjūdį priėmė, nes kai kurios grupės pradėjo iš Vliko pačios pasitraukti. Lietuvių rezistencinės santarvės įjungimas į Vliką yra akivaizdus įrodymas, kad ne tik Lietuvoje, bet ir tremtyje įsisteigusios organizacijos yra naudingos Lietuvos vadavimo darbu. (Lietuvių rezistencinė santarvė yra politinė ir kultūrinė užsienio lietuvių organizacija, įsteigta 1950 m. rugsėjo 8 d.).

Paskutinėse spaudos tiražose, niškiriant ir krikščionių demokratų sąjungos centro komiteto biuletenio, kalbant apie Lietuvoje sutartosios Vliko sąrangos ir jos pagrindų tariamą neliečiamumą, Vliko suverenines galias ir valstybines prerogatyvas, tur būt, tyčia yra praleistas vienas reiškinys, labai glaudžiai susijęs su tais dalykais. Todėl jis yra reikalingas čia priminti. Patinka ar ne, tačiau valstybinėje teisėje yra toks negaliojantis dėsniš, kad valstybės suverenumą vykdo ir valstybines prerogatyvas turi tik jos piliečiai. Atsisukę į Vliko institucijų sudėtį, matysime, kad jo valdyboje nebėra nė pusės Lietuvos piliečių, Taryboje -- nė trečdalio, o seimuose būva tik keletas iš kelių dešimt. Šis faktas gyloja, kad neliečiamas Vliko suvereninė galia ir valstybinės prerogatyvos yra tik mitas, bet ne teisinė tikrovė, apie kurią taip išdidžiai skardama paskutinėse tiražose. Tačiau Vlikas ir be suvereninės galios bei valstybinių prerogatyvų yra reikalingas ir Lietuvos laisvės bylai naudingas. Todėl reikia ieškoti jam kitokių organizacinių pagrindų, kurie atkeltų vartus į jį visoms gyvosioms laisvųjų lietuvių pajėgoms, ypač jaunajai kartai, Lietuvos vadavimo darbo nemonopolizuojant tik išretėjusių partijų narių rankose.

Čia nėra reikalo įrodinėti, kad paskutiniųjų tiradų autorių Vliko Statuto Komisijos nariams -- Broniui Bieliukui, Dr. Broniui

Nemickui ir Vytautui Vaitiekūnui -- ir jų atstovaujamos grupės primesti mėginamoji inkriminacija neturi nė mažiausio pagrindo. Tiradų autorių melą, šmeižtą ir niekuo nepagrįstą Statuto komisijos narių inkriminaciją pasmerkė Vliko Taryba savo 1970 m. rugpjūčio 21 d. posėdyje, priimdama tokią rezoliuciją: "Vliko Taryba laiko, kad Krikščionių Demokratų biuletenyje Nr. 13 straipsnis "Per teisę į netvarką" yra neapgalvotas, trukdąs Vliko ir jo padalinių sklandų darbą ir dėl to didžiai apgailėtinas. Taryba reiškia Statuto komisijai patikėjimą ir prašo darbą tęsti pagal anksčiau Tarybos numatytą eigą". Vliko Taryba gerai žino, kad tiradų autoriai savo neapgalvotais veiksmais kenkia Lietuvos laisvinimui.

Atrodo, jau seniai yra atėjęs laikas dar kartą pakeisti Vliko organizacinę sąrangą, kad naujos pajėgos galėtų įsijungti Lietuvos vadavimui. Jų neišsileidimas, tiksliau, noras suvaryti jas į senąsias partijas ir tik per jas atsivesti į Vliką tolydžio atstumia vis daugiau ir daugiau priaugusių kartos lietuvių nuo Lietuvos laisvinimo ir sukuria vis aršesnės ir aršesnės žalingos tarpusavio politinės kovos sąlygas. Taigi dabartinis Vliko seimas turi rimtai pagalvoti, kas ištiks Lietuvos vadavimo darbą po 5-10 metų, kai paskutiniai politinių partijų nariai išeis iš rikduotės, o priaugę karta bus neįjungta, gal net nubaidyta. Nebegalima pasikliauti Lietuvos vadavimui pragaištinga senųjų politinių partijų (tiksliau, gal partijų vardu, nes kai kurios jau nebe rodo žymesnės gyvybės) mistine apologetika, bet reikia atsižvelgti į gyvenamojo laiko tikrovę. Vliko Taryba neįstengė atlikti šio uždavinio, -- nors ir buvo mėginanti, -- nes jos atstovų dauguma gavo iš savo partijų centrų nurodymus Lietuvos vadavimo vežimą ir toliau vilkti galandienais senaisiais kuinais, jaunųjų žirgų nekinkant kartu, bet tik pridavilinant. Reikia tikėti, kad Vliko seimas įvalgiau svarstys šį dalyką ir rūpestingiau ieškos būdo Lietuvos vadavimo tęstinumui laiduoti.

PROFESORIAI – RAUDONIEJI GINKLANEŠIAI

Prez. Nixonui pasiuntus kariuomenę į Kambodiją sunaikinti Šiaurės Vietnamo karinės bazes, viso pasaulio komunistų tarpe kilo panika. Tai buvo realus žygis laimėti per ilgai užsitęsusių konfliktų. Se niai reikėjo taip padaryti. Pajutę pavojų, komunistai paleido į darbą visą savo propagandos mašiną. Universitetuose jų agentai suorganizavo studentų sąmyšius. Užverbavo sau palankius politikierius ir spaudą, kad čia namie keltų kuo daugiau triukšmą. Kai kurie senatoriai prakaitavo ruošdami gėdingas rezoliucijas, kurios nepraėjo.

Aišku, negalėjo atsitikti ir tam tikra grupė profesorų. Yra tokia viena iš daugelio American Political Science Association. Jos žurnalas Review, June 1970 p. 589-90, yra paskelbtas, kad gegužės 14, 1970, vos dvi savaites praslinkus nuo žygio į Kambodiją pradžios, buvusi pasiųsta Prezidentui į Baltuosius Rūmus tokia labai pretenzinga telegrama:

"Pasiųsdami savo individualiais sugebėjimais kaip politiniai mokslininkai, kurie sa-

Los Angeles Balso skyrius lapkričio 14 surengė koncertą, kuriame dalyvavo Long Beach, Calif., daktarų simfoninis orkestras, parapijos choras ir solistai B. Dabšienė, A. Pavasaris, R. Dabšys ir pianistė R. Apeikytė. Nuotraukoj vaizdas iš koncerto uždarymo, giedant Lietuvos himną. L. Kanto nuotrauka

Didžiareikšmiai mažmožiai

J. JAKSTAS

Kiekvieną kultūrininką ir šiaip tautos reikalingam neabejingą turėtų sudominti Dirvos 81-4 n. (1970. X. 28) straipsnis "Henrikas žemelis klaidžių sąvokų labirinte", pasirašytas, matyt, slapyvardžiu B. Ritkus. Straipsnis kokio lanksčiai plunksnų valdančio literato darbas. Paberta nemaža retorikos dozė, kuri vietomis pridengia su tikrove prasielkiantį turinį. Dėmesio verti autoriaus samprotavimai apie "V. Kazakevičiaus ir E. Juškio režisūrą", apie sistemos, "sovietinio establishmento" visokių renginių organizavimą. Straipsnio rašėjas šiuo atveju pasirodė visai teisingas. Pora pavyzdžių, paimitų kad ir iš ne renginių srities, tiks autoriaus minčiai paremti.

1.

Prieš porą savaitių teko lankytis New Yorke ir ta proga užsukti į viešą biblioteką šio to pasieškoti.

Dairantis slavistikos skyriaus skaitykloje krito į akis referencinių knygų tarpe išstatytos greta viena kitos latviškos ir lietuviškos enciklopedijos pirmieji du tomai. Tuo pažiūrėjimu atrodo, kad tai vienos enciklopedijos 4 tomai; abiejų enciklopedijų tie patys formatai, apimtys (puslapių skaičiai kiek skirtingi), net kieti apdarai visai tos pačios žalios spalvos. Pavadinimai ir beveik sutampa: Latvijas PSR maza enciklopedija ir Lietuviškoji tarybinė mažoji enciklopedija. Tiek latviškos, tiek lietuviškos enciklopedijos antrieji tomai baigiasi raide P.

Toks sutapimas iki smulkmenų, be abejo, neatsitiktinis. Jis turi būti aukštesnio arbitro surežisuotas ir padikuotas. Tas arbitras -- "vyresnysis brolis", sėdįs Maskvoje ir diktuoju, kaip tų "suverenių respublikų" mokslininkai turi ruošti savas enciklopedijas. Čia pastebėtas režisūros įspūdis veda į tuos neužmirštamus laikus, apie kuriuos Dirvos rašėjas Ritkus byloja, jog "poros dienų bėgyje Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyriausybės įteikti ultimatumai". Tiek aname, rodos, nežymiam enciklopediniame faktelyje, tiek šiame tiesiog tarptautinio masto įvykyje slypi viena ir ta pat istorinė prasmė. Istoriniame vyksme dažnai, rodos, atsitiktinėse mažmėnosose atsivėria gili prasmė.

2.

Kitas jau ne režisūros, bet, jei taip galima pavadinti, "vyresniojo brolio" uždėto postualato pavyzdys. Kalbamas pavyzdys yra vieta žurnale "Mokslas ir gyvenimas", 7 nr. (1970. VII.), 49 p. straipsnyje "Lietuvos dainų šventės".

3.

Akivaizdoje mūsų Tėvynės mokslininkams, menininkams ir visuomenės veikėjams uždėdamų veiklos varžtų vis dėlto būtų paika nevertinti ar niekinti jų darbus, kūrybos vaisius. Jie, nors ir priversti kurti ir veikti pagal liniją, tarnauja savo tautai ir kraun jos kultūros lobius. Jų kultūriniai pasireiškimai yra mūsų tautos gyvastingumo ženklas. Sveikinkime juos, kada jie pasinaudoja ten duodomomis sąlygomis ir pakyla į kūrybos viršūnes. Mums turi būti džiugu, kai jie prasikiša savo kūryba į gyvenamą socialistiniame pasaulyje ir dar labiau džiugu, kai jie gauna progos pasirodyti laisvame pasaulyje tarptautinėse mokslininkų konferencijose.

(Nukelta į 5 psl.)

KALĖDINĖS DOVANOS

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiemet, artėjančių Kalėdų švenčių proga, siūlome specialiai sudarytus siuntinius, kurie bus maloni ir praktiška dovana Jūsų artimiesiems.

DOVANŲ SIUNTINYS 1 (1970).

3¼ jardo angliškos vilnonės geros rūšies kostiuminės medžiagos, 3 jardai crimplene medžiagos tinkamos moteriškam puikiam kostiumui arba dviem suknėlėm, 3 jardai vyriškam arba moteriškam paltui eksportinės rūšies veluras arba wool ir cashmere medžiaga, 2½ jardo vilnonės suknėlės medžiagos, 1 nailono arba cottono išeiginiai marškiniai, arba bluskiutė, 2 poros moteriškų arba vyriškų vilnonių arba nailoninių kojinių.

Siuntinio kaina įskaičius muitą ir visas persiuntimo išlaidas yra \$95.00.

DOVANŲ SIUNTINYS 2 (1970)

2 vyriški arba moteriški itališki su diržu dėvimi nailono lietpalčiai, crimplene medžiaga dėl dviejų puikių suknelių, vyriškas arba moteriškas megstukas, vilnonis arba acryleno, 3¼ jardo vilnonės kostiumui medžiagos su įrašu "all wool made in England", 1 puiki gėlėta vilnonė skarelė.

Siuntinio kaina su visomis išlaidomis yra \$95.00.

Taip pat, mielai dedame į šiuos arba kitus rūbų siuntinius dalykus, kurie Lietuvoje yra labai vertingi ir pageidaujami. Dirbtinio Mink (audinės) kailio paltui viršus 40.00, vilnonės gėlėtos skarelės 5.00, vyriški arba moteriški nertiniai 12.00, nailono marškiniai 8.00, nailono lietpalčiai 11.00, gėlėtos nailono skarelės \$2.00, nepermatomo nailono suknėlės 11.00, puikūs vilnoniai moteriški šaliai, 9.00, ir kita.

Už \$36.00 pasiunčiame maisto siuntinį iš specialiai parinktų produktų. Priimame užsakymus auto mašinoms, motociklams, dviračiams, televizijos aparatams, persiunčiame pinigų ir t.t.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras),

421 HACKNEY RD., LONDON, E. 2 ENGLAND.
TELEF. 01 739-8734.

GRĮŽIMAS Į LAISVĘ

STEFANIJOS RŪKIENĖS SIBIRO TREMTIES UŽRAŠAI

Šiomis dienomis Vilties leidykla išleido stambų Stefanijos Rūkienės memuarinį veikalą *Grįžimas į laisvę*. S. Rūkienės tremties atsiminimai sutelpa dabar dviejuose tomuose. Pirmas

JURGIS GLIAUDA

sis tomas Vergijos kryželiuose Vilties išleistas 1968 metais. Antrajam tomui numatytas pavadinimas *Sugrįžimas į gyvenimą* pakeistas dabartiniu *Grįžimas į laisvę*.

Šio tomo mecenatas yra Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos St. Louis skyrius ir jonačiai. Ta knygos išleidimo talka igalino leidyklą išleisti knygą, kurioje yra 526 puslapiai su iliustracijomis nuostabiai patraukliai. Tai yra vienas iš stambiųjų mūsų knygos rinkos leidinių. Knygos kaina tik 6 dol. kietais viršeliais ir 5 dol. minkšt. viršelių. Turint 1000 egz. tiražą, knygos kaina yra labai žema. Be abejo knyga netrukus ir bus išpirkta.

Ir iš tikrųjų ji turi būti išpirkta ir netolimoje ateityje atkartota antrą laidą. Koks skirtumas "tremties", to gyvenimo sąlygos į kurias pateko pabėgėliai į Vakarų, ir TREMTIES, kurios sąlygose teko gyventi lietuviams Sibire. S. Rūkienė liudija tos didžiųjų raidžių vardinamos TREMTIES gyvenimą. Ji liudija visa tai su dar tebe išgyvenamų nuotaikų temperamentu. Sibiras jaučiamas kiekviename jos posmo destyje. Juk ji dar prieš dešimt metų, beteisė sugrįžėlė iš ištremimo, skurdo Kaukaze, negaudama išvažiavimo į Ameriką.

Sugrįžusi į Lietuvą 1956 metais, tik 1964 metais per Kalėdas ir savo gimimo dieną kartu, ji atskrido pas savo artimuosius Amerikon. Čia ji skelbia savo atsiminimus, kurie turi įsiriškuoti į geriausią mūsų literatūroje medžiagą, kuri buvo kur nors dar skelbta apie sovietinį Sibirą, jo priverčiamojo darbo stovyklas, apie tremtinius naikinamus lagerius, apie tremtinių supusią aplinką ir žmones.

Su šurpu, kadaise skaitėm L. Tolstojaus Priskėlimo puslapius, kur buvo dėstoma apie katargininkų trėmimą ir jų etapo keliones. Šurp-dė A. Čechovas su savo Sachalino detalėmis. Pasirodė padėtis atakliai nepakito per šimtmetį. Sibiras pasirinktas tremčiai ir lėtai žmogaus mirčiai. Dar daugiau, Sibiras, milžiniškas ir nuostabus savo įvairuojančiu gamtos grožiu ir turtais kraštas, paskirtas žmogaus vertybių degradacijai, sadistiškai patyčiai iš žmogaus savigarbos ir jo dvasios lobių. Niekur kitur, kaip čia patyčia iš esamos realybės skamba M. Gorkio pateiktas posakis: Žmogus! Tai skamba išdidžiai!

Kitas rusų rašytojas, nobelininkas Aleksandras Solženicinas 1962 metais parodė Sibiro naikinamųjų lagerių tikrovę savo trumpu romanu *Viena diena Ivano Denisovičio gyvenime*. To veikalo aprašomasis laikas yra tas pats, kurio St. Rūkienė liečia Sibirą savo

pirmame memuarų tome. Mūsų Rūkienė, kaip ir tas garsusis ir persekiojamas rašytojas nuostabiai sutampa jų supamos realybės suvokime, nuotaikoje ir tyliamenaikinamo žmogaus kasdienybės šurpe.

St. Rūkienės atsiminimai atskleidžia didžiulį turinį persekiojamo žmogaus atkakloje kovoje už jo fizinį išlikimą. Bet Rūkienė mus stebina temos praturtinimu, įnešdama į desperacijos ir apmaudo temas gaivias ir dvasinio išlikimo gaidas. Ji, kaip ir daugis kitų tremtinių, fizinio ir dvasinio išlikimo aplinkoje, viltingai veržiasi išlikti laisva savo dvasioje. Ir toji patetika jos destyje nesuskamba ir patetiškais gaidomis, bet eina kaip natūralus vertingojo žmogaus atkaklumas, neprisiimti žudančių dvasių poveikių iš aplinkos, kur siautėja žmogaus degradacijos teroras. Todėl šie St. Rūkienės atsiminimai yra lietuvių duoklė didžiajai humanizmo idėjai ir kad ir koks šurpulingas gyvenimas čia vaizduojamas, poveikis į skaitytoją yra pakilus ir gailus. Tai yra tikėjimo žmogui demonstracija. Epizoduose ir detalizacijose autorė atranda žmogų kartais ir žvėrią žmuguje. Ar ne tokia autorė ir šurpo liudininkę turėtų išeiviškosios kolonijos kviestis į savo tarpą, į jaunimo būrius? Ar ne tokia autorė turi konsultuoti tie, kam tikrai rūpi liudininkės žodis apie aktualybes, kurios tokios kreivos ir neteisingos atsiunčiamųjų agitatorių lūpose.

St. Rūkienė puikiai valdo dėstymo stilių. Jos rašymo pobūdis vaizdas, sakiniai išbaigti, minties koncentracija yra tikro beletristinio lygio.

GRĮŽIMAS Į LAISVĘ

SIBIRO TREMTINĖS UŽRAŠAI

DIRVA
6907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu dol. ir prašau atsiųsti Stefanijos Rūkienės atsiminimų II dalį "Grįžimas į laisvę".

.....egz. kietais viršeliais, kaina 6 doleriai;

.... egz. paprastais viršeliais su aplanku, kaina 5 doleriai

Mano adresas:
(pavardė ir vardas)
.....
(namo numeris ir gatvė)
.....
(miestas ir valstybė, zip Nr.)

Stefanija Rūkienė

Skaityti jos raštą, reiškia džiaugtis estetiniu reiškiniu. Ji labai versatyli nuotaikose. Dažnai ji nusišypso pro ašaras, ji vienur humaniškai atlaidi, kitur ji smerkiančiai aštri, ji turi aštrų ir kandų sarkazmą. Kada ji elegiškaipatetiška, ji išlieka giliai nuoširdi. Ji atvira -- ir tai skaitytojas mato kiek viename tos nuostabios ir gilios knygos puslapyje. Šešiolika metų TREMTYJE, šešiolika metų Sibire, šešiolika išbrauktų iš gyvenimo metų ilgam liks lietuvių martirologijos literatūroje, sugrįš dar liudyti terorą ir neteisybę Laisvon Lietuvon, galylgiai, kaip liudija mums palaikai ir raštai iš kiekvienos tautos didžiųjų kovų dėl laisvės istorijos.

St. Rūkienės dėstymas turi mozaikos prigimtį. Tai yra rūpestingai parinktos detalės, epizodų ir paskirų žmonių apibraiža. Autorė neskuba impresionistiškai bėgti nuo objekto, bet stengiasi lukštenti objektą, kol, staiga, atradusi esmę,

palieka tai skaitytojo nuomonei. Jos atradimuose visad atskamba humaniškoji atleidimo dvasia. Ją supusios kasdienybės šurpas slenka chronologinių scenų sąranga. Epizodai nenutrūksta grandine seka vienas kitą. Šimtai asmenų įžengia į dėstymo sceną ir nuolat nutvieskiami nuotaikos bekintančių šviesų, gabios autorės plunksnos kelių tiksliai brūkšnių, lieka gyvenimi veikale. Visi tie žvėrys, pusiaužvėrys, sužvėrėję, eiliniai vargėliai, netgi šventųjų polėkiškos dvasios pateptieji, liudija mums išskirtinę autorės galią pastebėti juos, atminti juos, jų veidus ir vardus, ir atnešti tai skaitytojui pro šurpo ir laiko erdves. Fenomenališka atminties galia talkina autorėi būti visiškai autentiška ir tikslia.

Ji tampa rūsti, minėdama lietuviškus kvislīgus ir išgamas. Ji duoda suprasti, kad tokiems ir yra atidarytos galimybės reikštis lietuvių tautos vardu visuomenėje (gal ir užsienyje), kada kiti paversti antros ar trečios rūšies žmonėmis ar beteisiais vergais. Autorė, sugrįžusi Lietuvon, dar atrado gaujuojančius partizanų kraujo klanus pamiškėse ir miestelių aikštėse. Ji ir čia liudija mums apie tą kovą su neišsivaizduojama sauale ir su kraujingu chaosu. Ryskios scenos, kurias jipastebėjo, vykstant žmonių sandurai su režimo atstovais (scena su milicininkais, psl. 350, 352), sarkazmu atžymėti epizodai (psl. 275, 302), rūsti kaltinimo kalba (psl. 223), pastabos apie lietuvių, dėl menkų trupinių iš okupanto malonės stalo virtusių komunistais (psl. 231), Paleckio ir jo kvislīgų definicijos (psl. 222), chaoso vaizdai, kur darželį apdeda mokesčiai (psl. 238). -- vis tai scenos neužmirštinios ir definicijos nenuneigiamos. Tų scenų dėstymas paremtas asmeniškų patyrimų, ir dažnai, asmeniškų dalyvavimu epizode. Šia prasme šis St. Rūkienės veiklas eina tikra, autentiška potekste pasaulinėje literatūroje gar-

sausiesiems tremties, degradacijos, žmogaus niekinimo ir naikino veikalamas.

Ir ta Lietuva, kurion veržėsi St. Rūkienė iš Sibiro, ta Lietuva, kurion dabar skuba sotūs ir pertekę amerikinių patogumų lietuviai turistai iš Amerikos, skirtinga yra nuo buv. laisvos Lietuvos. Apie tai skausmingai ir gaudžiai byloja autorė, pagaliaupastačiusi koją ant Lietuvos žemės. Viskas pakito, viskas dingo, ir liko tik bruožai to kas buvo, bruožai be turinio ir dvasios.

Ir šurpiame knygos epilogė, mūsų tautos martirologijos daly, tenka man atrasti savo giminių vardus. Mums esant Lietuvoje tebuvo žinoma, kad jie Sibire. Prie jų vardų autorės pastraipa: Kraslag darbo stovyklose nuo šalčio ir bado žuvo šie jurbarkiečiai.... Jie žuvo visa šeima: rudaplaukė linksmuolė Bronė, jos vyras Kazys, kurį vadinome "žvilgančiu brunetu" ir jų sūnelis Vaciuukas. Totalinė šeimos eksterminacija! Grįžimas į laisvę ir gyvenimą juos apėję, kaip ir tūkstančius kitų....

Vienetai stebuklingai sulaukė grįžimo. Tik vienetai. Iš jų Stefanija Rūkienė, per dvi dekalas prarastų metų, atradusi ir įvykdžiusi didžiulę misiją -- misiją liudyti apie Pirmąjį Pragaro ratą, kur gyvena žvėrys ir kankiniai.

HARTFORD

ĮSPŪDINGAI PAMINĖTA

Hartfordo ramovėnai lapkričio 21 d. lietuvių klubo salėje surengė Lietuvos kariuomenės atskirimo minėjimą. Scenoje buvo atkurtas karo muziejaus sodelio vaizdas su būdinguoju paminklu -- žuvusiems dėl Lietuvos laisvės. Muzikas J. Petkaitis paruošė jaunųjų orkestrą, kuris priminė buvusių invalidus trimitininkus. Įspūdingą pradžią paskele ilgą ir labai liūdną trimto garsą, o tuo tarpu paminklo link artinosi Lietuvos trispalvė, Ramovėnų vėliavos ir jas lydėjo gausus Ramovėnų būrys. Tuo laiku Centro V-bos atstovo ir skyriaus vadovo prie paminklo buvo padėtas vainikas žuvusiems pagerbti, grojant orkestrui Lietuvos himną.

Toliau sekė Ramovėnų skyriaus vėliavos pašventinimas. Kūmais buvo: savanoris Dragunevičius su žmona, dr. Stankaitis su p. K. Marijošiene. Iškilmingai pašventinimą atliko parapijos klebonas J. Matutis. Centro V-bos atstovas pulk. Dabulevičius vėliavą iškilmingai įteikė Ramovės vadovui kapitoniui Simanaukui. Po to, buvo iškvieisti 5 buvę kariuomenės savanoriai ir pagerbti, skautės kiekvienam prisegė po gėlę.

Iškilnių apžvalgą padarė dr. Stankaitis. Jis turinįgoj kalboj nukėlė į praeitį ir vaizdžiai priartino dabartį. Svečių prisirinko daug. Atvyko ir kaimynai iš Worcester, Waterbury, bet čia gimusių lietuvių kilmės veteranų, jų organizacijų veikėjų -- nesimatė. Šis kariuomenės atkūrimo 52 metų paminėjimas buvo visiškai gerai ne tik suplanuotas, bet ir sėkmingai Ramovėnų skyriaus vadovo kapitono Simanauko pravestas.

Alfonsas Burneika

LEONAS URBONAS

Bala (acrylic)

LEONO URBONO PARODA CLEVELANDE

Prieš keturius metus Clevelande Gallery International patalpose lietuviai turėjo progos susipažinti su Australijoje iškilusio dail. Leono Urbono tapybos darbais. Didžioji Clevelando spauda savo meno skiltyse palankiai atsiliepė apie

jo darbus ir tuo pristatė jį meno mėgėjams amerikiečiams, kaip originalų kūrėją.

Menininkas negali vietoj stovėti. Tris metus stipriai pasidarbavęs savo studijoje Sydnejaus priemiesty ir suruošęs eilę parodų Australijos didmiesčiuose vėl pajuto norą keliauti ir štai, aštuoni mėnesiai, kaip jis keliauja po Šiaurės Ameriką. Šešios parodos su ruošta Toronte, Chicagoje, Hamiltone, Bostone, Hartforde ir pagaliau, Clevelande. Parodos buvo ruošiamos ga-

lerijose bendrajai publikai ir lietuvių namuose specialiai mūsų tautiečiams.

Šalia parodų Urbonas praleidžia daug laiko ir energijos dalyvaudamas spaudoj, arba pravesdamas diskusijas meno ir menui giminingom temomis.

Urbono menu ir išvėlimais į kūrybinę pasąmonę susidomėjimas auga ne tik Australijoje bet ir Šiaurės Amerikoje. Gruodžio 1 d. jis buvo pakviestas ir skaitė pranešimą diskusinėje formoje John Carroll Universitete, dailių menų departamente. Savo psichologinius ir techninius atidengimus jis iliustravo skaidrėmis ir originalais.

Kadangi ši paroda ir paskaita bendrajai publikai nebuvo priinama tai abiejų Clevelando bendruomenių valdybų kviečiamas, Urbonas mielai sutiko tą pačią parodą papildyti ir perkelti į Naujosios parapijos salę 18022 Neff Rd. ir tuo padaryti savaitgalio parodą lietuviams.

Ši paroda bus atidaryta šį šeštadienį gruodžio 5 d. 7 v.v. ir bus atidara sekmadienį, gruodžio 6 d. nuo 11 v. ryto iki 9 v. vakaro.

Tai bus antrasis dailininko atsisveikinimas su Amerikos lietuviams ir gal paskutinė proga įsigyti jo darbų, nes po šios parodos Urbonas grįžta į Kanadą, kur po Naujų metų jis rengia dar vieną individualią parodą Niagara Falls naujos meno Galerijos ir kartu Muziejaus atidarymui atžymėti.

Po to dailininkas žada grįžti į Australiją, nes jau pasiilgęs studijos darbo. (r)

Lietuvių studentų suvažiavimo baliuje Clevelande meninę programą išpildė tautinių šokių grupė Gyvataras, vadovaujama G. Breichmanienės. Nuotraukoje jaunas solistas Jonas Vaškevičius (kairėje) dainuoja programos metu.

PAŠNEKESYS APIE KŪRYBĄ

Sekmadienį gruodžio 6 d. 3 v. po pietų Nauj. parapijos salėje dail. Urbonas kalbės lituanistikos mokyklos mokiniams apie kūrybos reikšmę žmogaus gyvenime.

Įėjimas į parodą ir dalyvavimas pašnekesy moksleiviams nemokamas. Prašom gausiai atsilankyti, susitikti ir pasisėkėti su iš toli atvykusių dailininku.

Rengėjai

Grandinėlės valdybos narys A. Narbutaitis įteikia gėlių puokštę Gyvataro vadovei G. Breichmanienei, po programos išpildymo studentų baliuje Clevelande. Dešinėje prie mikrofono stovi Lietuvių Studentų Sąjungos pirm. A. Kalvaitis.

J. Carlos nuotrauka

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

ANELE VALAITYTĖ (Lena Valaitis), gyvenanti Vokietijoje neseniai išleido pirmą savo plokštelę "Halt das Glueck fuer mich fest" (Philips) Nr. 6003043.

Jūs džiaugsitės
gyvenimu daugiau
su State Savings

MĖNESINIŲ ČEKIŲ

Mes siūsiame Jums čekį sekančią mėnesį — ir kiekvieną mėnesį — kol jūs pasakysite mums sustoti!

Tik investuokite \$1,000 ar daugiau į State Savings taupymo sertifikatus — Jūs uždirbsite milžinišką 5.25% per metus, išmokamus Jums (ar kam kitam nurodytumėte) su MĖNESINIŲ ČEKIŲ.

Skambinkit ar ateikit pilnom
smulkmenom nemokamo
patarnavimo!

**State
Savings**

AND LOAN COMPANY

4065 Mayfield Rd., South Euclid
11623 Buckeye Rd., Cleveland
30500 Lake Shore Boulevard, Willowick

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
361-1763

936 East 185th Street
531-7770

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIKAS & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ — DOVANAS Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SĄJUNGOS DALIS

NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS
FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

Tel. (212) 581-6590
(212) 581-7729

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019

Siuntiniai siunčiami per mūsų firmą paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Firma—skyriai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

• ALLENTOWN, PA. — 126 Tilghman Street	HE 5-1654
• BALTIMORE, MD. — 1900 Fleet Street	DI 2-4240
• BROOKLYN, N.Y. — 1536 Bedford Avenue	IN 7-6465
• BUFFALO, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	TX 5-0700
• CHICAGO, ILL. — 1241 No. Ashland Avenue	HU 6-2818
• CLEVELAND, OHIO — 1028 Kenilworth Avenue	PR 1-0696
• DETROIT, MICH. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
• FARMINGDALE, N.J. — Freewood Acres	363-0494
• HAMTRAMCK, MICH. — 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
• HARTFORD, CONN. — 122-126 Hillside Ave.	249-6216
• JERSEY CITY, N.J. — 219 Montgomery Street	HE 5-6369
• LOS ANGELES, CAL. — 107 So. Vermont Avenue	DU 5-6550
• NEWARK, N.J. — 378 Market Street	MI 2-2452
• NEW YORK, N.Y. — 78 Second Avenue	OR 4-1540
• PHILADELPHIA, PA. — 631 W. Girard Avenue	PO 9-4507
• RAHWAY, N.J. — 47 E. Milton Ave.	381-8997
• SO. BOSTON, MASS. — 396 W. Broadway	AN 8-1120
• SOUTH RIVER, N.J. — 46 Whitehead Avenue	CL 7-6320
• SYRACUSE, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
• TRENTON, N.J. — 1152 Deutz Avenue	EX 2-0306
• UTICA, N.Y. — 963 Bleecker Street	RE 2-7476

— SAVE AT

Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608

Peter Kazanauskas, President

Tel. 847-7747

65
ANNIVERSARY

NEW

6%

PER ANNUM

ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$10,000. OR MORE.
2 YEAR MATURITY

Paid and
Compounded
Quarterly

5%
PER ANNUM

REGULAR
PASSBOOK
ACCOUNT

NOW INSURED TO \$20,000.

MIELI OHIO LIETUVIAI

Su šiuo prašome Jūsų visų talkos. Prašome rašyti bei siųsti telegramas JAV Kongreso nariams prašant praveisti Kongreso apklausinėjimus dėl lietuvių jūrininko išdavimo sovietams. Tokie barbariški veiksmai privalo būti sustabdyti ir nusikaltėliai turi būti nubauti.

Rašykite JAV Senato vadams: Mike Mansfield, Edward Kennedy ir Hugh Scott. Adresas: Senate Office Building, Washington, D. C. 20510.

Taip pat rašykite Atstovų Rūmų vadovybei ir atstovams iš Ohio, ypatingai: Carl Albert, Mendel Rivers, Thomas Morgan, Michael Feighan, Charles Vanik, William Minshall, Robert Taft, Thomas Ashley, Delbert Latta, J. William Stanton, Samuel Devine, William Harsha, Frank Bow, John Ashbrook ir Donald Lukens. Adresas: House Office Building, Washington, D. C. 20515.

Kaip pavyzdį laiškams pridėdame ALT Clevelando Skyriaus memorandumą. Memorandumą naudokite informacijai, bet ne nurašykite ištisai.

ALT Clevelando Skyriaus Valdyba

DIDELIS GAISRAS DIRVOS KAIMYNYSTĖJE

Dirvos kaimynystėje, vos per keletą namų, naktį gruodžio 1 ir 2 d. kilo didelis gaisras visiškai sunaikinęs šv. Pranciškaus bažnyčią ir keletą didelių mūrinių namų.

Gaisro gesinimas vyko visą naktį ir antradienio rytą.

PASIRENGIMAS KONCERTUI

Pereitą sekmadienį p.p. A. Sušinskų bute įvyko Stasio Baro, Jono Vaznelio ir Aleksandro Kučiūno koncerto rengimo komiteto posėdis, kuriame pasiskirstyta darbai ir aptartos koncerto rengimo smulkmenos. Pasitarime dalyvavo keliolika asmenų. Jau turimi darbiniai rodo, kad susidomėjimas dailininkų dovanomis yra džiuginantis, bilietai koncertui tikimasi, didesnį dalis bus išparduoti šį savaitgalį. Rengėjai prašo koncerto bilietus užsisakyti telefonais galimai iš anksto. Tas labai palengvina rengėjų darbus.

Į koncerto rengimo darbą vis jungiasi daugiau pajėgų. Rūbinę tvarkys ir salėje vietas nurodys mūsų jaunimas: moksleiviai ateitininkai ir skautai. Vyr. vaišių šeimininkė Bronė Kazėnienė su gražiu būriu ponių žada kavą su lengvais ir įvairiais užkandžiais ir kepsniais. S. Ignatavičius su keliais padėjėjais tvarkys barą.

Koncerto bilietus rengėjai prašo įsigyti tel. iš anksto arba šį sekmadienį šv. Jurgio parapijoje po lietuviškų pamaldų. Bilietus parduos p. Kiženienė. (ag)

• Sol. Stasys Baras, kurį turėsime progos išgirsti Religinės Šalpos Komiteto rengiamame koncerte šeštadienio vakare, gruodžio 12 Naujos parapijos salėje.

Plačiai koncertavęs JAV, jis koncertavo Vokietijoje, Anglijoje, Prancūzijoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir vėliausia — net tolimoje Australijoje. Greta mūsų pačių spaudos, jis buvo gražiai vertinamas ir kitų tautų laikraščiuose.

Jis yra nepakeičiamas tenoras vadovaujamose rolėse Lietuvių Operos Choroje pastatymuose. Nepraleiskime progos išgirsti jį vėl Clevelande.

LIETUVOS STEIGIAMOJO SEIMO MINĖJIMAS

Lietuvos Steigiamojo Seimo 50 metų sukakties minėjimas įvyks Clevelande sekmadienį, š. m. gruodžio mėn. 13 d. šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Minėjimas prasidės 12 val. Pagrindinę kalbą pasakys Tautos Fondo pirm. prel. Jonas Balkūnas iš New Yorko. Montażą iš pirmojo posėdžio pateiks Z. Peckus. Prieš minėjimą, tuoj po šv. Mišių bus trumpas pranešimas iš VLIKO seimo. Minėjimą rengia ALT Clevelando skyriaus valdyba.

Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė prašoma atsilankyti.

• Lietuvos šaulių Sąjungos Tremtyje centro valdybos įgaliotinis kviečia buvusius Lietuvos šaulius ir šaulės atvykti sekmadienį, gruodžio 6 d., 4 val. p. p. į Lithuanian Village būstinę 877 East 185 Street pasitarti skyriaus steigimo reikalu.

• SLA 14 kuopos susirinkimas įvyks šį sekmadienį, gruodžio 6 d., 12 v. Lietuvių salėje. Darbotvarkėje: valdybos rinkimai ir įvairių reikalų aptarimas. Po susirinkimo vaišės.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

To the Honorable Members of the United States Senate and the House of Representatives

Ladies and Gentlemen:

A Lithuanian national and a member of a Soviet fishing vessel's crew seeks an opportunity to escape the tyrannical regime of the Soviet Union that devoured Lithuania and many other countries. He finally finds this opportunity while in American waters off the coast of Massachusetts. He leaps unto the deck of the U.S. Coast Guard cutter Vigilant and on his hands and knees pleads for his life in the form of political asylum.

Instead of such asylum, the commander of the First Coast Guard District, Rear Admiral W.B. Ellis, orders the refugee's return to the Soviets, by force if necessary. Upon permission and invitation of the commander of Vigilant, Soviet sailors board the American ship, bind and torture the defector, beat him into unconsciousness and by the use of the American ship's lifeboat drag him back to the Soviet vessel to his certain death. There are several civilians aboard the Vigilant, but the commander is very accommodating to the Soviets and the civilians are locked in a cabin. The American crew watches the proceedings and no one comes to the victims aid.

This is the grim story as reported by three of our fishing industry leaders, if not for them the whole incident would have been hushed up by the Coast Guard. It happened several days ago, on the 23rd of November, in the United States, under the American flag, in American coastal waters. An American ship was used as a place of torture of a political refugee and with the full approval and cooperation of U.S. Coast Guard officials. What can one say to the great number of our Lithuanian American servicemen? Are they fighting to preserve this kind of freedom?

Unable to keep the incident secret, the Coast Guard explained the defector's return as a necessary act to maintain good Soviet-American fishing relations. In brief, a human life was sacrificed for fish.

Such barbaric acts cannot be condoned, certainly they are not by civilized nations. This beastiality, as shown by the U.S. Coast Guard questions the integrity of the United States. The Departments of State and Transportation refuse to answer our protests and their official statements are conflicting and grossly inaccurate that they cannot be accepted at their face value.

Conceivably, this whole dastardly act was performed by Soviet agents within our government. From official statements this cannot be ascertained, but we suspect treachery and firmly believe that a full investigation is fully warranted. After recent events, we do not put much faith into what is being said by the State Department and think that the United States Congress should investigate this whole affair. The actions are too cruel to be brushed aside.

Very respectfully yours,

Cleveland Chapter of the
Lithuanian American Council, Inc.

K. A. Pautienis, President

• Dail. Rimo Laniausko įvairaus stiliaus paveikslų paroda tik vienai dienai atidaroma šį sekmadienį, gruodžio 6 d. Driftwood galerijoje, 397 E. 200 St., Euclide, Ohio. Paroda bus atidaryta nuo 11:30 ryto iki 5 val. p. p. Clevelandiečiai maloniai kviečiami apsilankyti ir įsigyti prieinamomis kainomis jų paveikslų.

• Kalėdiniai sveikinimai skirti užmiesčiui, kaip praneša paštas, turi būti išsiųsti iki gruodžio 15 d., kitaip jie nebus įteikti Kalėdoms.

PARDUODAMAS NAMAS

East 185 St. Lake Shore apylinkė. Prie Nauj. parapijos. 3 miegamieji. Vienos šeimos, įrengtas recreation kambarys ir sklepas. Garažas 2 automobiliams. Parduoda savininkas. \$21,500. Tel. 531-3894.

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

Main Office: SINCE 1909
798 EAST 185th STREET
6712 SUPERIOR AVENUE
13515 EUCLID AVENUE
Cleveland, O.

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 6 months maturity

5 1/4% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$5,000 minimum — 1 year maturity

6% CERTIFICATE OF DEPOSIT
\$10,000 minimum — 2 year maturity

KVIEČIA Į PIETUS

Clevelando Lietuvių Jūros Skautijos Tėvų Komitetas susidaręs iš A. Kijausko, Z. Gobio, R. Tatarūnienės, A. Petraitienės ir B. Petkienės, jūrų skautams paremti š. m. gruodžio 6 d., sekmadienį, Naujosios parapijos salėje nuo 11 iki 3 val. p. p. rengia pietus ir nuoširdžiai prašo visą visuomenę atsilankyti ir paremti mūsų skautaujantį jaunimą.

• Šiaudinukų (kalėdinių papuošimų) gaminimo demonstravimas, kurį atliks s. Vanda Aleknienė iš Chicago, įvyks šį sekmadienį tuoj po liet. pamaldų Naujosios parapijos salėje.

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

M A L E

Structural Steel
TEMPLATE MAKER
FITTER

EXPERIENCED ONLY
Steady work for qualified men.
Day and night shift.
Excellent company paid fringe benefits.

KILROY STRUCTURAL
STEEL CO.
8500 UNION AVE
Cleveland, Ohio
216 — 883-3000

(89-91)

VISI Į LIET. OPEROS SOLISTŲ KONCERTĄ

Programoje: STASYS BARAS, JONAS VAZNELIS, prie piano muz. ALEKSANDRAS KUČIŪNAS.

Gruodžio 12 d., 7 v. v. Naujos parapijos salėje, 18022 Neff Road.

Po programos: vaišės, baras, bufetas ir laimėjimų traukimas.

Bilietai: paštu ar tel. prašome rezervuoti: O. Žilinskienė, 1840 Caronia Dr., Lyndhurst, 44124, tel. 449-1703; Z. Obelenis, 531-3900, H. Stasas, 486-2111; L. Keženius, 481-9141 ar kit. komiteto narius.

Šį sekmadienį koncerto bilietus bus galima įsigyti šv. Jurgio parapijoje po liet. pamaldų. Bilietai nuo 4 iki 1 dol. Koncerto dieną salė ir bilietų kasa atidaryta nuo 6 val. vak.

Maloniai kviečiame visus Clevelando ir apylinkių lietuvius gausiai dalyvauti koncerte. Koncerto pelnas Liet. Religinės Šalpos naudai.

KONCERTO RENGIMO KOMITETAS

DIRVA

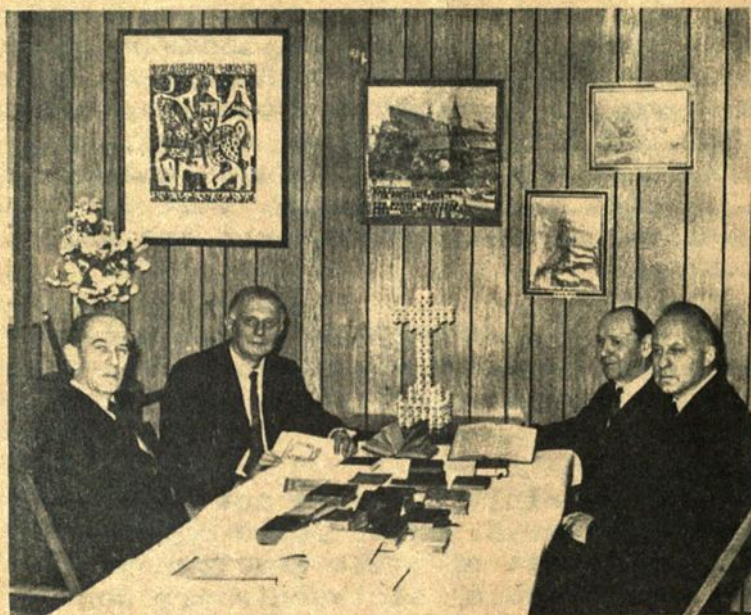
TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Prez. Nixono asistentas pranešė Vliko atstovui R. Keziui, LB Tarybos pirm. V. Kamantui, JAV LB centro valdybos pirm. V. Volertui ir ALT pirm. dr. K. Bobeliui, kad prezidentas įsakęs lietuvio jūreivio gražinimo sovietams reikalą ištiirti ir imsis žygių, kad panašių dalykų ateity nepasikartotų.

• JAV LB Centro Valdybos naujasis pirmininkas Vytautas Volertas sudarė sekančio sąstato centro valdybą: inž. Algimantas Gečas — vicepirm. visuomeniniam reikalams, Juozas Gaila — vicepirm. jaunimo reikalams, inž. Vincentas

Gruzdis — vicepirm. organizaciniam reikalams, Aleksas Vaškelis — vicepirm. kultūros reikalams, dr. Vytautas Klemas — vicepirm. akademiniams reikalams, dr. Antanas Navasaitis — vicepirm. ryšiui su vyresniąja karta ir angliškai kalbančiais lietuviais, Motiejus Vaišnys — finansų tvarkytojas ir administratorius, Aušra Mačiulaitytė-Zerr — rengimų vadovė, Snieguolė Jurskytė — informacijos tvarkytoja ir sekretorė, Jonas Kavaliūnas — švietimo Tarybos pirmininkas.

• LB Garbės Teismas, kurį sudaro J. Našliūnas, A.

Lietuvių Protestantų Tarybos komisija, suruošusi Balzeko kultūros muziejų Chicagoje lietuvių giesmyno 400 metų sukakties paminėjimą — parodą. Prie stalo sėdi iš kairės: kun. Stasys Neimanas — Lietuvių Ev. Reformatų Bažnyčios gen. Superintendentas, kun. Ansas Trakis — Lietuvių Ev. Luteronų Bažnyčios Senjoras, kun. Kostas Burbulyš — Lietuvių Ev. Tarybos pirmininkas ir kun. Jonas Pauperas — Lietuvių Žiono parapijos klebonas.

PADĖKA

Dėkoju visiems, kurie kokiais nors patarnavimais prisidėjo ir prisiminė mano mielą vyrą

A. A.

STASJ TIKNĖ

mirusį f. m. rugsėjo 22 d., jam sergant lankydamį ir mirus, dalyvaudami šermentose ir laidotuvėse, o taip pat aukodami šv. Mišias ir gėles.

Nuoširdžiai dėkoju mūsų brangiems kunigams Los Angeles, Calif. šv. Kazimiero parapijos kleb. prelatui J. Kučingui, kun. A. Ališauskui, kun. R. Kasponiui, kun. A. Vališkaui, kurie Jį lankė ligoje, paguodė ir paruošė amžinybei, atnašavo šv. Mišias bažnyčioje ir palydėjus į kapus pasakė užuojautos pamokslą.

Dėkoju laidotuvių direktorei M. Hamrok už rūpestingą patarnavimą.

Dėkoju už kalbas pasakytas prie karsto, Vyčių pirmininkui J. Čingai, J. Kiškiui, A. Bėkšai ir P. Žukauskui.

Dėkojus šv. Vardo D-jos nariams karsto nešėjams ir solistams už sugiedotas giesmes R. Dabšui ir Karolei Dambrauskaitei Bichnevičienei, vargonininkui muzikui B. Budriūnui.

Dėkoju Tautinių Namų svetainės šeimininkei poniai Giedėnei už paruoštą puikų stalą, grįžusiems iš kapinių pavaisinti, dėkoju jos pagalbininkėms.

Didžiausia mano padėka už visokeriopą pagalbą mano mielai E. Mitkieni, K. Jankauskienei, mieliems P. ir S. Žukauskams, Kiškiams, Spirauskams, Brazauskams, Bajoriams, Gksams, Bėkšams, Skiriams, Vyšniauskams, Grigaliūnui, Grinkevičiams, Karčauskams, Trušauskams, Bendžiuliams, Dabšių šeimai, Bichnevičiams, Dambrauskams, Milerienei ir jos dukrai, S. Paltui, Svetekams, V. ir Christy Belchers, Paul H. Zerwikers, giminėms iš toliau atvykusiems Stanevičių šeimai, brolėnams už brangią auką iš Newark, N. J. Taip pat dėkoju už auką iš Yukaipos kaimynų, įteiktą per R. Janušauskienę ir S. Kilpinskię.

Dėkoju redakcijoms ir jų vadovybei: Draugui, Darbininkui, Dirvai, Lietuviai Vakaruose, parapijos laikraščeliui ir Los Angeles Let. Radijo Valandėlei.

Prašau atleisti, jei ką būsiu užmiršusi paminėti.

Priimkite mano ir šeimos širdingą padėką už viską prisidėjus šioj liūdesio valandoj ir palydėjus A. A. Stasį į amžinybę.

O Tu, mano brangus vyre, ilsekiš Gerojo Dangaus Tėvo globoje ir lauk mūsų pas Tave ateinant.

Liūdinti žmona Suzana ir artimieji
Yucaipa, Calif.

ELENAI VAREKOJIENEI

mirus, jos vaikams inž. JONUI VAREKOJUI,
LIUDVIKUI ir jų šeimoms reiškia gilią užuojautą

Dr. Pautienis su šeima

GEDULO DIENA

GRUODŽIO 6,
SEKMADIENĮ,

SKELBIAMA VISOJE AMERIKOJE, RYŠIUM SU PAŽEIDIMU ŽMOGAUS
TEISIŲ, SOVIETAMS GRAŽINANT LIETUVĮ JŪRININKĄ, PASIPRAŠIUSĮ
JAV POLITINĖS GLOBOS.

VYRIAUSIAS LIETUVOS IŠLAISVINIMO KOMITETAS
AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Barzdukas, kun. J. Borevičius, Z. Dailidka ir Br. Kviklys, lapkričio 22 d. buvo susirinkę posėdžiui ir išsirinko pirmininką adv. Joną Našliūną, 6707 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 436-3368. Garbės Teismas netolimoj ateity paruos savo darbo statutą ir pateiks tvirtinti Tarybai.

• Long Beach Lietuvių Klubas, vadovaujamas V. Tamošaičio, paaugojo Brazinskių bylai ginti 100 dol. Paskutiniame susirinkime nutarta N. Metų sutikimą rengti Morgan Hall, 83 Locust Ave., Long Beach, Calif. Norintieji dalyvauti registruojasi tel. 436-7981 ar 433-8124.

MIRĖ KAZYS LIUTKEVIČIUS

Š. m. lapkričio 13 d. Kaune, širdies smūgio ištiktas, staiga mirė buv. čiurolioniečio, sibiro tremtinio Kazio ir Clevelande gyvenančio buv. čiurolioniečio Alekso Liutkaus, 82 metų tėvas Kazys Liutkevičius.

Velionis buvo didelis dainos ir giesmės mylėtojas. Dalyvavęs operos vyrų, Dainos, Pavasarininkų, Iguolės, Karmelitų, šančių par. ir laidotuvių choruose.

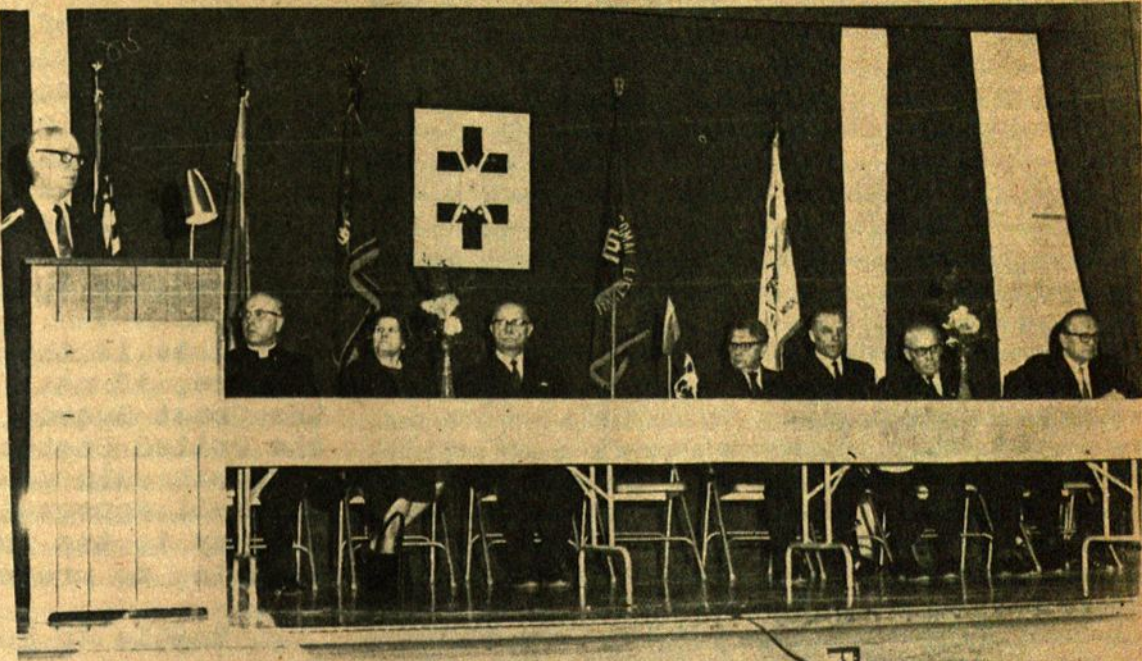
Prieš 18 m. išėjo į pensiją. Paskutiniu laiku gyveno Aleksoto priemiestyje, nes nuosavybė šančiuose prieš metus laiko buvo nusavinta dėl apartamentų statybos.

Adelaidės teatro "Vaidila" aktoriai: J. Neverauskas ir J. Neverauskaitė, kurių pasiūlytas lietuviškas teatrui yra aukštai vertinamas visoje Australijoje, buvo priimti su entuziazmu Sydney apylinkėse.

J. Neverauskaitė vaidino Rolę A. Rūko "Bubulis ir Dundulis" veikalė Danguolė V. Mykolaitis-Putino "Valdovas" veikalė.

J. Neverauskas režisavo A. Rūko veikalą "Bubulis ir Dundulis" ir vaidino žynį V. Myko-

Garbės prezidiumas Lietuvos kariuomenės šventės minėjime Detroito lapkričio 22 d. Kalba L.Š.S.T. c.v. atstovas Jurgis Baublys. Sėdi iš kairės: kun. Kazimieras Simaitis, Veronika Černiukvienė, gen. Jonas Černius, L.B. Detroito apylinkės pirmininkas inž. Jonas Gaižutis, Jūrų šaulių vadovas ir "Švyturio" kuopos pirmininkas lt. Mykolas Vitkus, Stasio Butkaus šaulių kuopos pirmininkas lt. Leonardas Šulcas ir Lietuvių Žurnalistų Sąjungos pirmininkas Vytautas Alantas.

K. Sragausko nuotrauka

DETROITE GRAŽIAI PAMINĖTA KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Šventė pradėta pamaldomis šv. Antano bažnyčioje. Pamaldas atlaikė ir tai dienai skirtą pamokslą pasakė klebonas kun. Kazimieras Simaitis. Pamaldose L.K.K. savanoriai, Ramovėnai, šauliai ir skautai dalyvavo su vėliavomis. Vėliavų įnešimą ir išnešimą tvarkė Jūrų "Švyturio" šaulių kuopos pirm. Mykolas Vitkus.

12:00 val. Lietuvių Namuose buvo pradėta šventės minėjimo oficialioji dalis, kurią atidarė ir visai šventės programai vadovavo LVS Ramovė atstovas ats. majoras Kazimieras Daugvydas.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: gen. Jonas Černius, Veronika Černiukvienė, kun. Kazimieras Simaitis, kpt. Jurgis Mitkus, lt. Jurgis Baublys, lt. Mykolas Vitkus, lt. Leonardas Šulcas, inž. Jonas Gaižutis ir rašytojas Vytautas Alantas.

Garbės prezidiumui užėmus vietas, buvo įneštos organizacijų vėliavos. Vėliavų įnešimui vadovavo šaulys Klemensas Urbšaitis. Amerikos himną giedojo Pranas Zaranka, akompanuojant E. Mykolaitienei. Atsistojimu ir tylos minute buvo

laičio-Putino "Valdovas" veikalė.

Sydney apylinkės aktorių var du (kurie savo teatro neturi), S. Skorulis įteikė J. Neverauskui molinį šotį nors Adelaidės aktoriai ir būvę vertė aukso taurės.

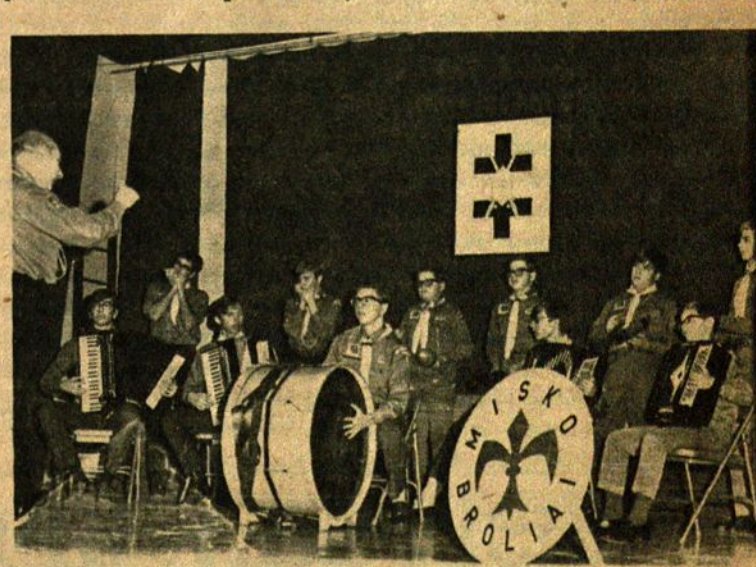
V. Vilkaičio nuotrauka

pagerbti žuvę dėl Lietuvos laisvės.

L.Š.S.T. c.v. atstovas Jurgis Baublys perskaitė apdovanojamų šaulių sąrašą ir šaulius iškvietė į sceną, o gen. Jonas Černius padedamas šaulės Elenos Urbšaitienės prisegė jiems ženklus. Apdovanoti buvo: Mykolas Vitkus šaulių žvaigždės ordenu, Antanas Kriščiūnas šaulių žvaigždės medaliu, Stepas Lungys šaulių žvaigždės medaliu, Jonas Butkus šaulių žvaigždės medaliu, Feliksas Blauzdys šaulių žvaigždės medaliu, Vitalijus Šeputa aukso žymeniu.

Apie Lietuvos kariuomenę paskaitą skaitė gen. J. Černius.

Meninėje dalyje skautų Mindaugo Draugovės orkestras "Miško Broliai", vadovaujamas Algirdo Vaitekaičio, pagrojo: Stoviu aš parimus,

Algirdo Vaitekaičio vadovaujamas Mindaugo draugovės skautų orkestras "Miško Broliai" išpildė meninę Lietuvos kariuomenės šventės minėjimo dalį.

K. Sragausko nuotrauka

ILGAI IŠLIEKANTI IR ATMINTINA DOVANA KALĖDOM
ENCYCLOPEDIA LITUANICA

361 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. 02127, TEL.: (617) 268-7730, VAKARE — 282-2759